

06.12.2017

TEM044:00/2017

KOKOUSMUISTIO MERIMIESASIAIN NEUVOTTELUKUNNAN TERVEYSJAOSTO

Aika	torstai 23.11.2017 klo 12.06-13.55
Paikka	STM, Meritullinkatu 8, Kohtaamo
Osallistujat	Kristiina Mukala, pj, STM (x) Carita Ojala, Suomen Merimies-Unioni ry (x) Joachim Alatalo, Suomen Konepäällystöliitto ry (x) Pipsa Mörn, Suomen Laivanpäällystöliitto ry (x) Jukka Terttunen, Trafi (-) Päivi Miilunpalo, Työterveyslaitos (x) Tomi Tanskanen, Suomen Varustamot ry (x) Auli Kinnunen, Suomen Laivanpäällystöliitto ry? (x)
	Asiantuntijat Reetta Orsila, STM, sihteeri

1 Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 12.06.

2 Esityslistan hyväksyminen

Lisättiin merenkulun opiskelijoiden valintakysymykset esityslistalle kohtaan Muut asiat. Hyväksyttiin esityslista lisäyksellä.

3 Edellisen kokouksen pöytäkirjan tarkastaminen ja aiemman hyväksyminen

Hyväksyttiin muutoksitta.

4 Ehdotus muutokseksi lakiin laivaväen lääkärintarkastuksista, Ojala ja Mörn

Ojala ja Mörn olivat valmistelleet ehdotuksen muutokseksi laivaväen lääkärintarkastuksista.

Todettiin, että eduskunnassa on parhaillaan menossa valiokuntakäsittely liikennekaariasiassa (<https://www.lvm.fi/liikennekaari>), jossa on esillä laki laivaväen lääkärintarkastuksista 3 §, jonka tarkoitettaman kaavakkeen ylläpito olisi jaoston tämänhetkisen käsityksen mukaan siirtymässä liikenne- ja viestintäministeriölle. Hallitus antoi eduskunnalle esityksen liikennepalvelulain toisesta vaiheesta 19.10.2017. Todettiin, että Trafi ei voi nimetä merimieslääkäreitä. Eduskunnan valiokuntakäsittelyssä oli 23.11.2017 esillä liikennepalvelulaki (<https://www.lvm.fi/liikennekaari>), jolloin esillä oli lääkäritodistuslomake. Sosiaali- ja terveysministeriö ylläpitää puheenjohtaja Mukalan johdolla lomaketta. Todettiin, että ei ole tarkoituksenmukaista siirtää sosiaali- ja terveysministeriöltä lääkäritodistuksen mallilomaketta ja sen sisällöstä vastaamista Trafille. Todettiin, että lomakkeen pitää täyttää mm. kansainväliset säännökset, joita Trafi ei voi yksinään vahvistaa.

Trafissa on muutama viikko sitten käsitelty liikenteen palvelulain neljättä osaa, joka koskee merityösäädöksiä, erityisesti merimiesrekisteritilannetta. Lakiesityksen 4. osan kolmanteen kohtaan tulisi muutos

koskien merimieslääkäreitä, jolloin toimivalta merimieslääkäreitä koskien siirtyisi Valvirasta Trafille kumottaessa Laki lääkärin hyväksymisestä merimieslääkäriksi (47/2009). Tarkoitus olisi toimia vuoteen 2020 saakka vanhan hyväksymismenettelyn mukaisesti. Tämän jälkeen toimittaisiin liikennelain mukaisesti. Jos tiedossa on merkityksellinen sairaus, tällöin olisi kyse 5-vuotisesta hyväksynnästä. Täydennyskoulutus on pakollista, kuten nyt, mutta sitä valvotaan paremmin. Ns. terveyspoikkeuslupaan ei olisi tulossa muutoksia. Trafi määritteli lääkäritodistuksen mallilomakkeen. Tämän hetkisen käsityksen mukaan valmistelussa

(https://www.eduskunta.fi/FI/vaski/Kasittelytiedot/Valtiopaivaasia/Sivut/HE_145+2017.aspx) ei olisi huomioitu, että sosiaali- ja terveysministeriölle pitäisi jäädä mallilomakkeen sisältö. Osa laivaväen lääkärintarkastuksista annetun lain (1171/2010) säännöksistä oltaisiin siirtämässä liikennepalveluista annettuun lakiin (320/2017). Nykymuotoilulla Trafi vastaten STCW:n mukaisuudesta antaisi määräyksellään yksityiskohtaiset vaatimukset ilman Meriasian neuvottelukunnan tai sen terveysjaoston kuulemista. Todettiin, että neuvottelukunnan ja jaoston meriasianasiantuntemusta tulee hyödyntää valmistelussa, jotta merenkulkualan erityispiirteet, kuten merialan terveyskysymykset ja merimieslääkärijärjestelmä, saadaan huomioituksi valmistelussa. Todettiin, että mm. Suomen konepäällystiöliitto ry on lausunut asiasta. Valmistelussa tulisi huomioida lausunnot.

Päätettiin, että siirretään asian käsittely seuraaviin kokouksiin, kun saadaan tarkempaa tietoa lainsäädännön-käsittelystä. Sovittiin, että Mukala, Miilunpalo ja Orsila tarkastelevat, miten terveysjaosto voisi vaikuttaa tässä vaiheessa asian käsittelyyn. Sovittiin, että Orsila lähettää Ojalan kokouksen aikana lähettämän jaostolle jaoston käyttöön tarkoitetun esityksen jaostolle. Jaosto selvittää säädöksen etenemistä.

5 Ns. merimiesterveyskeskusselvitys, Miilunpalo

Puheenjohtaja Mukala totesi, että Työterveyslaitoksen tekemä ns. merimiesterveyskeskusselvitys on tarpeellinen ns. SOTE-uudistuksen vuoksi. SOTE-uudistuksessa tultaneen muuttamaan terveydenhuoltolain 19 §, jossa säädetään merimiesterveyskeskuksista. Puheenjohtaja korosti, että Meriasian neuvottelukunnan ja sen terveysjaoston tulisi voida olla asiantuntijana mahdollisessa uudistuksessa käyttäessä keskustelua merimiesterveyskeskusten tarpeellisuudesta. Kyse on ennen muuta valinnanvapaudesta käyttää haluamaansa merimiesterveyskeskusta.

Miilunpalo esitteli Työterveyslaitoksen tekemää selvitystyötä. Kysely on tehty SOTE-uudistukseen varautumiseksi kohdistuen kaikkiin merimiesterveyskeskuksiin. Todettiin, että alkutarkastusten tekeminen on keskustusten keskeisin työ ja STWC:n mukaisesti alkutarkastuksen tekemiseen on pätevä vain merimieslääkäri.

Käytiin alustavaa keskustelua Miilunpalon esityksestä. Keskustelussa korostui mm. se, että alkutarkastuspaikan olisi hyvä olla lähellä opiskelukaupunkia. Todettiin, että terveystarkastusta tarvitsevat miehistön lisäksi myös esimerkiksi laivalle työskentelemään menevä taloushallinnon henkilöstö, koska ennen työsopimuksen tekemistä tulee lääkärintarkastuksen olla tehtynä.

Päätettiin, että jaoston jäsenten tulee käydä keskustelua taustaryhmiensä kanssa alla olevista, Miilunpalon esityksessään esittämistä kysymyksistä seuraavaan kokoukseen 14.12.2017 mennessä.

Sairaanhoidon tarve?

Työterveyshuoltopalveluiden tuottamisvelvollisuus varustamoiden sijaintipaikkakunnasta riippumatta, onko edelleen tarvetta?

Laivaväenlääkärintarkastukset: voidaanko toteuttaa työterveyshuollossa (niillä, joilla työsuhde), alkutarkastukset (onko tarvetta erityisosaamisen keskittämiseen), uusintatarkastukset myös muille merimieslääkäreille, tarvitaanko lakisäätöistä palvelujen tuottajaa?

Mikä taho vastaa kustannuksista, voiko merimiesterveyskeskus tuottaa työterveyshuollon sairaanhoitopalveluja?

Tarvitaanko erityisosaamiskeskuksia?

Työterveyshuoltopalveluiden tuottamisvelvollisuus varustamoiden sijaintipaikkakunnasta riippumatta?

Voiko merimiesterveyskeskus/meriterveyden osaamiskeskus jatkossa tuottaa työterveyshuollon sairaanhoitopalveluja? (Varustamoilla on muista toimialoista poikkeava korvausvastuu myös sairauskuluista, kilpailulainsäädännön mahdolliset rajoitukset?)

Tarvitaanko sääntelyä osaamiskeskusten toiminnalle?

6 Tiedoksi, laiva-apteekkien etätarkastuksen pilottikokeilu

Puheenjohtaja Mukala kertoi, että Meriasiaain neuvottelukunta kannatti laiva-apteekkien etätarkastuksen pilottikokeilua. Asia on vedetty marraskuun listalta pois.

7 Muut asiat

Keskusteltiin merenkulun aloittavien opiskelijoiden alkutarkastuksesta. Todettiin, että esimerkiksi Kotkassa opiskelupaikka on ehdollinen, jos hakijalla ei ole toimittava lääkärintodistus tai jos hakijaa ei voida pitää soveltuvana alalle lääkärintodistuksen perusteella. Tästä on tiedotettu myös selkeästi opiskelupaikkaa hakeville. Vastaavaa etukäteisohjeistusta ei ole kaikkialla. Todettiin, että oppilaitosten tulisi ilmoittaa ennen opintoihin hakeutumista vaadittavista terveysvaatimuksista (ns. merimiesterveystodistus). Ei ole tarkoituksenmukaista kouluttaa, jos opiskelija ei saa pätevyyttä alalle.

Sovittiin, että tammikuun jaoston kokoukseen Orsila pyytää 2. asteen ja ammattikorkeakoulutuksen asiantuntijat kuultaviksi mm. opiskelijaksi ottamisen rajoittamiseksi ja ns. SORA-ohjeistuksen noudattamisesta.

8 Seuraava kokoukset

14.12. to klo 12-14, Meritullinkatu 8, Kohtaamo

25.1. to klo 10-12, Meritullinkatu 8, Kohtaamo

15.2.2018 klo 12-14, Meritullinkatu 8, Kohtaamo

8.3.2018 klo 12-14, Meritullinkatu 8, Kohtaamo

19.4.2018 klo 12-14, Meritullinkatu 8, Kohtaamo

17.5.2018 klo 12-14, Meritullinkatu 8, Kohtaamo

21.6.2018 klo 12-14, Meritullinkatu 8, Kohtaamo

Syksyn 2018 päivämäärät, kuten keväänkin, kokoustiloinen ilmoitetaan kalenterivarauksina viimeistään alkuvuodesta 2018.

9 Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja Mukala päätti kokouksen klo 13.55.

